

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 7 december 2011, nr. 149093, houdende wijziging van de Algemene douaneregeling ten behoeve van de uitvoering van de verordeningen (EG) nrs. 2173/2005 en 1024/2008

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

In overeenstemming met de Staatssecretaris van Financiën;

Gelet op artikel 3:5, tweede lid, van het Algemeen douanebesluit;

Besluit:

ARTIKEL I

De Algemene douaneregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

Het opschrift van hoofdstuk 3 komt te luiden:

HOOFDSTUK 3 LANDBOUW- EN HOUTPRODUCTEN

B

Na artikel 3:32 wordt in hoofdstuk 3 een nieuwe afdeling gevoegd, luidende:

AFDELING 3.6 FLEGT-VERGUNNINGENSTELSEL VOOR DE INVOER VAN HOUT

Artikel 3:33

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit is de bevoegde autoriteit, bedoeld in:

- a. artikel 2, onder 8), van verordening (EG) nr. 2173/2005 van de Raad van 20 december 2005 inzake de opzet van een FLEGT-vergunningensysteem voor de invoer van hout in de Europese Gemeenschap (PbEU 2005, L 347), en
- b. artikel 2, onder 4, van verordening (EG) nr. 1024/2008 van de Commissie van 17 oktober 2008 tot vaststelling van gedetailleerde maatregelen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2173/2005 van de Raad inzake de opzet van een FLEGT-vergunningensysteem voor de invoer van hout in de Europese Gemeenschap (PbEU 2008, L 277).

Artikel 3:34

1. De vergunning, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de verordening, genoemd in artikel 3:33, onderdeel a, wordt ingediend bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.
2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid, wordt ingediend ten minste één werkdag voorafgaand aan het moment dat de aangifte voor het in het vrije verkeer brengen bij de douane wordt ingediend.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2012.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 7 december 2011

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*

TOELICHTING

1. Inleiding

Deze regeling wijzigt de Algemene douaneregeling (Adr). De wijziging bevat de bepalingen die nodig zijn voor de goede uitoefening van twee Europese verordeningen. Het gaat om verordening (EG) nr. 2173/2005 en verordening (EG) nr. 1024/2008. Deze verordeningen bevatten de bepalingen ter uitvoering van het FLEGT-vergunningenstelsel. Deze regeling is vastgesteld in overeenstemming met de Staatssecretaris van Financiën.

2. FLEGT-vergunningenstelsel

Verordening (EG) nr. 2173/2005 bevat een wettelijke grondslag op basis waarvan de Europese Commissie bilaterale overeenkomsten kan sluiten met landen buiten de EU over de invoer van bepaalde houtproducten vanuit die landen naar de EU. De bilaterale overeenkomsten en de overeenkomst sluitende landen worden Voluntary Partnership Agreements (VPA's) respectievelijk partnerlanden genoemd. De VPA's bevatten afspraken over de ondersteuning vanuit de EU bij versterking van het toezicht en de handhaving van wetgeving ter bescherming van bossen in de partnerlanden, en over de invoering van een exportvergunningstelsel. Het vergunningenstelsel houdt in dat partnerlanden exportvergunningen afgeven voor zendingen hout of houtproducten die worden uitgevoerd met de bestemming invoer in de EU. Lidstaten houden toezicht aan de grens op de aanwezigheid en geldigheid van de vergunning. In verordening (EG) nr. 2173/2005 en verordening (EG) nr. 1024/2008 staan voorschriften over de wijze van controle door lidstaten aan de grens, alsmede over de samenwerking tussen de lidstaten en partnerlanden.

Het invoeren van hout en houtproducten zonder geldige FLEGT-vergunning is verboden. Dit verbod is van toepassing op producten uit partnerlanden die zijn opgenomen in de bijlagen bij de verordening (art 4, eerste lid, van verordening (EG) nr. 2173/2005). Het verbod is alleen van toepassing voor zover de importeur aangifte ten invoer voor het in het vrije verkeer brengen doet. Brengt de importeur de goederen na binnenbrengen onder een andere douaneregeling (zoals wederuitvoer) dan is de verordening niet van toepassing en hoeft de importeur geen vergunning te overleggen. Brengt de marktdeelnemer de goederen in Nederland binnen de gemeenschap met de bedoeling deze in een andere lidstaat in te voeren, dan moet hij de vergunning indienen bij de bevoegde autoriteit van die andere lidstaat.

Marktdeelnemers dienen de vergunning in bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar zij de lading wensen in te voeren (art 5, eerste lid, verordening (EG) nr. 2173/2005). De bevoegde autoriteit beoordeelt de geldigheid van de vergunning en beslist op basis van een risicoanalyse of aanvullende controle noodzakelijk is. Die aanvullende controle kan bestaan uit een verzoek om verificatie van de gegevens in de vergunning aan de vergunningverlenende autoriteit van het partnerland, of een fysieke controle van de lading naar de overeenkomst tussen de lading en de gegevens in de vergunning.

3. Uitvoering in Nederland

Partnerlanden geven exportvergunningen af volgens een in de VPA afgesproken werkwijze en model. Voor Nederland is de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) aangewezen als bevoegde autoriteit in de zin van de bedoelde verordeningen (artikel 3:33). De NVWA heeft op het terrein van veterinaire en fytosanitaire regelgeving soortgelijke bevoegdheden. Gelet op de op die terreinen opgedane ervaring en de aanwezige toezichts- en controlestructuren is de NVWA in staat om op een efficiënte en effectieve wijze uitvoering te geven aan de verordeningen. Een marktdeelnemer levert de vergunning in Nederland bij de NVWA in (artikel 3:34, eerste lid). De NVWA ontvangt de vergunning, beoordeelt de geldigheid en neemt een beslissing om de vergunning wel of niet te aanvaarden. In de regeling is opgenomen dat de marktdeelnemer de vergunning indient ten minste één werkdag voorafgaand aan het indienen van de aangifte voor het in het vrije verkeer brengen van de goederen bij de douane (artikel 3:4, tweede lid). De tijd tussen een aangifte en de beslissing van de douaneautoriteiten om de goederen vrij te geven, is vaak kort, in de meeste gevallen te kort voor de NVWA om een beoordeling van de geldigheid van een vergunning te maken. Door de vergunning voorafgaand aan de aangifte te laten indienen, kan de NVWA borgen dat zij een beslissing op de aanvaarding van de geldigheid van een vergunning heeft genomen voordat de douane haar beslissing neemt om de goederen wel of niet vrij te geven. Op deze wijze kan een vlotte doorstroming van goederen aan de grens beter worden gegarandeerd. De NVWA is uiteraard niet gehouden aan de termijn van één werkdag, indien wordt geconstateerd dat nadere fysieke controle of verificatie van de gegevens in de vergunning nodig is, of dat de ingediende vergunning onvolkomenheden bevat. De NVWA brengt de indiener van de vergunning alsmede de douaneautoriteiten op de hoogte van zijn beslissing. Een marktdeelnemer die een geldige vergunning indient, hoeft daardoor na het indienen

niets meer te doen. De NVWA bewaart een afschrift van de vergunning. De douane zal de aangifte bewaren (artikel 5 van verordening (EG) nr. 2173/2005), aangezien zij deze ook al bewaart op basis van andere verplichtingen in de Algemene douanewet. Het is niet nodig om een afschrift van die aangifte apart te bewaren bij de NVWA. Afspraken over het ter beschikking stellen van een afschrift van de aangifte, alsmede andere afspraken over de samenwerking tussen de NVWA en de douane zullen worden vastgelegd in een bijlage bij de Kaderovereenkomst Financiën-LNV.

4. Toezicht en handhaving

Overtreding van het verbod in de verordening is strafbaar gesteld in artikel 3:5 in samenhang met artikel 7:3 van het Algemeen douanebesluit. Overtredingen worden op grond van artikel 10:10 van de Algemene douanewet gestraft met een boete van de derde categorie (maximaal € 7600). Daarnaast kan de NVWA de vergunninghouder gelasten om een onvolledige vergunning aan te zuiveren of om een onterechte voor het vrije verkeer vrijgegeven lading hout uit de markt te laten halen.

Het overschrijden van de termijn, genoemd in artikel 3:34, tweede lid, door de vergunning later aan te leveren, is niet strafbaar. De NVWA kan in dat geval echter geen garanties bieden voor het tijdig nemen van een besluit over de aanvaarding van de vergunning. De douane kan conform artikel 5, zevende lid, van verordening (EG) 2173/2005 de vrijgave van zijn goederen dan opschorten in afwachting van een beslissing van de NVWA.

5. Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op 1 januari 2012. Dit is echter niet de datum waarop het verbod op invoer zonder geldige FLEGT-vergunning in de praktijk van kracht zal worden. Die datum is afhankelijk van een beslissing van de Europese Commissie. Verordening (EG) nr. 2173/2005 is direct na publicatie van kracht geworden. De Europese Commissie werd daarmee bevoegd om met potentiële partnerlanden in onderhandeling te treden. Verordening (EG) nr. 1024/2008 is echter pas van kracht vanaf het moment dat het partnerland waarmee de eerste VPA is afgesloten, is bijgeschreven in de bijlage bij verordening (EG) nr. 2173/2005. De Europese Commissie neemt het besluit tot bij schrijven pas nadat het partnerland heeft aangegeven klaar te zijn om FLEGT-vergunningen af te geven, en pas na overleg met de lidstaten in het FLEGT-comité (ingesteld in artikel 11 van verordening (EG) 2173/2005). De (nieuwe) artikelen in de Algemene douaneregeling verwijzen zogenaamd dynamisch naar de bepalingen van de verordeningen en hebben gevolg daarvan pas effect na de beslissing van de Europese Commissie. Op dat moment zal Nederland in staat zijn om op de naleving van het verbod te controleren. Naar verwachting zal de VPA met Ghana als eerste in de bijlage worden bijgeschreven, gevolgd door die van Kameroen.

6. Lasten voor bedrijfsleven en particulieren

De bepalingen van deze regeling hebben gevolgen voor de lasten van het bedrijfsleven en de overheid. Verordening (EG) nr. 2173/2005 is niet van toepassing op goederen die voor persoonlijk gebruik worden ingevoerd. Dit volgt uit de definitie van houtproducten in artikel 2, negende lid, van verordening (EG) nr. 2173/2005, waarin goederen waaraan elk handelskarakter vreemd is, zijn uitgezonderd.

De lasten van het bedrijfsleven en overheid zijn een rechtstreeks gevolg van de bepalingen van de verordening met uitzondering van de verplichting om de vergunning eerder aan te leveren dan de aangifte ten invoer. De lasten bestaan uit het inleveren van de vergunning, respectievelijk de beoordeling van de geldigheid van de vergunning. Door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de procedure voor het inleveren van certificaten op andere werkerreinen van de NVWA worden de verordeningen zo efficiënt mogelijk uitgevoerd. Het bedrijfsleven is goed bekend met deze procedures en de NVWA hoeft geen grote veranderingen in de controlestructuren aan te brengen.

De verordening biedt voorts verschillende mogelijkheden om de kosten van werkzaamheden door te berekenen aan de marktdeelnemer. Geschat wordt dat de administratieve kosten van het factureren van die kosten echter hoger zijn dan wat het oplevert. In de toekomst, wanneer het aantal gesloten VPA's stijgt en daarmee het aantal zendingen dat vergezeld moet gaan van een FLEGT-vergunning, zal opnieuw overwogen worden of van die mogelijkheden gebruik zou moeten worden gemaakt.

7. Internetconsultatie

De conceptregeling is op 5 september 2011 via www.internetconsultatie.nl aan het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties voorgelegd voor commentaar. Daarop zijn drie reacties ontvangen, twee van het bedrijfsleven en een gezamenlijke reactie opgesteld door Greenpeace, Milieudefensie en het Wereld Natuur Fonds. De reacties gaan onder andere in op de wijze waarop de NVWA uitvoering zal geven aan de bevoegdheden in de verordeningen. Het ligt voor de hand dat Nederland het nodige zal doen om de verordeningen op een effectieve en efficiënte manier uit te voeren. Ervaringen uit de

praktijk van het toezicht op de CITES-regelgeving (waarin bepaalde houtsoorten al langer aan controle onderworpen zijn) zullen, zoals de maatschappelijke organisaties ook voorstellen, gebruikt kunnen worden.

In artikel 3:34, tweede lid, zijn de woorden 'ten minste' toegevoegd. Daarmee wordt benadrukt dat de termijn van een dag, genoemd in dat artikellid, een minimumtermijn is. Het bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties geven in hun reactie aan dat het in het voordeel van zowel bedrijfsleven als overheid kan werken als de importeur de vergunning eerder aanlevert dan die termijn. Dit geldt als een goed advies voor het bedrijfsleven, zeker gelet op het feit dat de minimumtermijn alleen garanties biedt voor de vlotte doorstroming voor zover de beoordeling van de vergunning de NVWA geen aanleiding geeft om een nader verificatie van de gegevens in de vergunning of een fysieke controle op de zending uit te voeren. Het zou echter de flexibiliteit voor importeurs om hun eigen proces naar eigen inzicht te organiseren, teveel beperken als een langere minimumtermijn (de maatschappelijke organisaties stellen een termijn van zeven dagen van tevoren voor) verplichtend in de regeling vastligt.

Direct gevolg van de minimumtermijn is dat de importeur op 2 verschillende momenten bij 2 verschillende loketten stukken moet aanleveren. In een reactie vanuit het bedrijfsleven wordt terecht opgemerkt dat dit een verhoging van de administratieve lasten met zich brengt. Deze extra last wordt echter beschouwd als op te wegen tegen het voordeel van de minimumtermijn voor de vlotte doorstroming van goederen aan de grens.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*